

A

DF-2988

Second Year B. Sc. (CBCS) (Sem. III) Examination

March / April - 2016

Physics : Paper - V

Time : **2 Hours**

[Total Marks : **50**

સૂચના/Instructions :

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીયાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.				Seat No.:
Name of the Examination :				<input type="text"/>
➡ SECOND YEAR B. Sc. (CBCS) (SEM. 3)				<input type="text"/>
Name of the Subject :				<input type="text"/>
➡ PHYSICS : PAPER - 5				<input type="text"/>
Subject Code No. : 2 9 8 8				Section No. (1, 2,...) : Nil
Student's Signature				

- (2) નોનપ્રોગ્રામેબલ સાયન્ટિફિક કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકો છે.
- (2) Non-programmable scientific calculator can be used.
- (3) પ્રશ્નપત્રમાં ઉપયોગમાં લીધેલી સંજ્ઞાઓ પ્રયાલિત અર્થમાં છે.
- (3) Notations used in the question paper are as usual meaning.

Q. 1 to 12 Multiple Choice Questions are each of 1 Mark

Q. 13 to 22 Multiple Choice Questions are each of 2 Marks

Q. 23 to 28 Multiple Choice Questions are each of 3 Marks

**O.M.R. Sheet ભરવા અંગેની અગત્યની સૂચનાઓ આપેલ
O.M.R. Sheetની પાછળ આપેલ છે.**

***Important instructions to fillup O.M.R. Sheet
are given on back side of the provided O.M.R. Sheet.***

1 એક એ.સી. પરિપथમાં એક સેકન્ડમાં 120 વખત પ્રવાહ શૂન્ય થતો હોય તો એ.સી. પ્રવાહની આવૃત્તિ કેટલી ?

In one A.C. network current becomes zero 120 times in one second, then what is the frequency of A.C. current ?

(A) 120 Hz

(B) 1 Hz

(C) 200 Hz

(D) 60 Hz

2 જ્યારે એ.સી. બ્રિજનું સંતુલન થાય ત્યારે ડીટેક્ટરમાંથી વહેતો પ્રવાહ _____ A.

(A) અનંત

(B) શૂન્ય

(C) એક

(D) આપેલ પૈકી એક પણ નાહિએ

When A.C. bridge is balanced, current flowing through detector is _____ A.

(A) infinity

(B) zero

(C) 1

(D) None of these

3 L-C-R શ્રેણી પરિપथમાં જો L, C અને R ના બે છેડાઓ વચ્ચે ઉદ્ભવતો વીજસ્થિતિમાન તફાવત અનુક્રમે V_L , V_C અને V_R હોય તો એ.સી. ઉદ્ગમનો વોલ્ટેજ _____.

In an L-C-R series network, the voltage difference across the two terminals of L, C & R are V_L , V_C & V_R respectively, then the voltage of A.C. source is _____.

(A) $V_L + V_R - V_c$

(B) $V_L - V_R + V_c$

(C) $V_L + V_C + V_R$

(D) $\sqrt{V_R^2 + (V_L + V_C)^2}$

4 સામાન્ય રીતે, અવરોધ અને આદર્શી તથા અચળ એવા સંગ્રહકના પદમાં અજ્ઞાત પ્રેરણ માપવા _____ વપરાય છે.

(A) એન્ડરસન બ્રિજ

(B) ઓવન બ્રિજ

(C) મેક્સવેલ બ્રિજ

(D) આપેલ પૈકી એક પણ નાથી

Generally, _____ is used to measure unknown inductance in terms of resistance & a standard fixed capacitor.

(A) Anderson's bridge

(B) Owen's bridge

(C) Maxwell's bridge

(D) none of these

5 સમાંતર અનુનાદી પરિપથમાં અનુનાદ વખતે પરિપથનો અવભાધ _____.

- (A) અનંત
- (B) શૂન્ય
- (C) એક
- (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ

In parallel resonant circuit, at resonance the impedance of the circuit is _____.

- (A) infinity
- (B) zero
- (C) one
- (D) none of these

6 જે પરિપથમાં બિનજરરી આવૃત્તિવાળો પ્રવાહ પસાર ના થઈ શકે તે _____ .

- (A) સમાંતર અનુનાદી પરિપથ
- (B) એસેપ્ટર
- (C) શ્રેષ્ઠી અનુનાદી પરિપથ
- (D) ફિલ્ટર

The circuit in which currents of unwanted frequencies are not allowed to pass is _____.

- (A) parallel resonant circuit
- (B) acceptor
- (C) series resonance circuit
- (D) filter

7 અક્કડ (stiff) વોલ્ટેજ ઉદ્ગમ માટેની શરત _____.

The condition for stiff voltage source is _____.

(A) $R_s = 0.01 R_L$

(B) $R_s = 0.001 R_L$

(C) $R_s > 0.01 R_L$

(D) $R_s < 0.01 R_L$

8 થેવેનીન અવરોધ R_{TH} અને નોર્ટન અવરોધ R_N વચ્ચેનો સાચો ગાણિતિક સંબંધ _____.

The true mathematical relation between Thevenin resistance R_{TH} & Norton's resistance R_N is _____.

(A) $R_{TH} < R_N$

(B) $R_{TH} = R_N$

(C) $R_{TH} > R_N$

(D) none of these

9 પરિપथનો થેવેનીન વોલ્ટેજ = _____.

- (A) શોર્ટ પરિપથ વોલ્ટેજ
- (B) વીજકોષનું વીજચાલક બળ
- (C) બે છેડા વચ્ચે ભણતો ઓપન પરિપથ વોલ્ટેજ
- (D) બોજ (લોડ) વોલ્ટેજ

Thevenin voltage of a circuit equals _____.

- (A) Short-terminal voltage
- (B) EMF of the battery
- (C) Open circuit terminal voltage
- (D) Load voltage

10 વોલ્ટેજ વિભાજક બાયસિંગ પરિપથનો ગેરફાયદો _____.

- (A) ઉચ્ચ સ્થાયિત્વ અંક
- (B) ખૂબ ઓછો બેર્જ પ્રવાહ
- (C) ધણા અવરોધો
- (D) આપેલ પૈકી એક પણ નાહિએ

The disadvantage of voltage divider bias is that it has _____.

- (A) high stability factor
- (B) low base current
- (C) many resistors
- (D) None of these

11 JFET _____ વાલ્વની જેમ વર્ત છે.

- (A) ડાયોડ
- (B) પેન્ટોડ
- (C) ટ્રાયોડ
- (D) ટેટ્રોડ

A JFET is similar in operation to _____ valve.

- (A) diode
- (B) pentode
- (C) triode
- (D) tetrode

12 જો તાપમાન વધે તો V_{BE} નું મૂલ્ય _____.

- (A) સમાન રહે છે
- (B) વધે છે
- (C) ઘટે છે
- (D) આપેલ પૈકી એક પણ નાહિએ

If the temperature increases, the value of V_{BE} _____.

- (A) remains the same
- (B) is increased
- (C) is decreased
- (D) None of these

13 એક L–C–R શ્રેષ્ઠી પરિપથ માટે $V = 100$ volts, $R = 1 \Omega$, $L = 1$ H & $C = 7.04 \mu F$,
તો આ પરિપથમાં મહત્તમ પ્રવાહ કેટલો ?

In a series L–C–R circuit, $V = 100$ volts, $R = 1 \Omega$, $L = 1$ H & $C = 7.04 \mu F$.

Then what will be the maximum current in the circuit ?

(A) 10 A

(B) 100 A

(C) $10 \mu A$

(D) 10 mA

14 એક L–C–R પરિપથમાં L અને R ને શ્રેષ્ઠીમાં જોડેલ છે તથા C તેની સાથે સમાંતરમાં જોડેલ છે. જો $L=1$ H, $C=10 \mu F$, $R=100 \Omega$ અને એ.સી. ઉદગમ 220V 50Hz નો હોય,
પરિપથનો અવભાધ મહત્તમ થાય ત્યારે $\omega = \underline{\hspace{2cm}}$ rad/sec.

In one L–C–R circuit L & R are connected in series and C is connected in parallel with combination. If $L=1$ H, $C=10 \mu F$, $R=100 \Omega$ & A.C. supply is of 220V 50Hz Then the impedance is maximum for $\omega = \underline{\hspace{2cm}}$ rad/sec.

(A) 316

(B) 300

(C) 157

(D) None of these

15 $L = 0.2 \text{ H}$, $R = 10 \Omega$ & $C = 10 \mu\text{F}$ ના શ્રેષ્ઠી અનુનાદી પરિપથને 200V, 50Hzના એસી ઉદગમ સાથે જોડેલ છે, તો પરિપથનો અવભાધ _____.

In a series resonant circuit $L = 0.2 \text{ H}$, $R = 10 \Omega$ & $C = 10 \mu\text{F}$ are connected with A.C. supply of 200V, 50Hz. The impedance of circuit _____.

(A) 32.6Ω

(B) 390Ω

(C) 380Ω

(D) 255Ω

16 $C=12.5\mu\text{F}$ ના કેપેસિટરનો 60 Hz આવૃત્તિ માટે અવભાધ _____.

The capacitive reactance of $C=12.5\mu\text{F}$ with $f = 60 \text{ Hz}$ is _____.

(A) $4.71\text{m}\Omega$

(B) 121Ω

(C) 212Ω

(D) 4650Ω

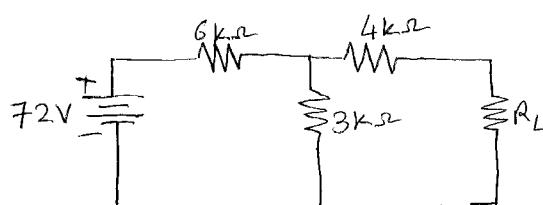
- 17 એક મેક્સવેલ બ્રિજની AB શાખામાં 45Ω ના અવરોધનું અજ્ઞાત પ્રેરણ L_1 સાથે શ્રેષ્ઠીમાં, BC શાખામાં 290Ω નો અવરોધ, CD શાખામાં $0.8 \mu F$ ના કેપેસિટર ને 580Ω ના અવરોધ સાથે સમાંતરમાં, AD શાખામાં 90Ω નો અવરોધ જ્યારે B અને D વચ્ચે ડિટેક્ટર જોડેલ છે તથા A અને C વચ્ચે એ.સી. ઉદ્ગામ જોડેલ છે, તો બ્રિજ સંતુલન વખતે $L_1 =$ _____.

In a Maxwell bridge a resistance of 45Ω is connected in series with unknown inductance L_1 in branch AB, resistance 290Ω is connected in branch BC, in branch CD there is a parallel combination of capacitor & resistance of values $0.8 \mu F$ & 580Ω respectively. In branch AD there is resistance of 90Ω and a detector is connected between B & D. Also A.C. voltage source is connected between A & C. Find L_1 when bridge is balanced.

- (A) 21 mH
- (B) 12 mH
- (C) 11 mH
- (D) 12 H

- 18 આપેલા પરિપथ માટે V_{TH} અને R_{TH} માટેનાં મૂલ્યો શોધો.

For given circuit find V_{TH} & R_{TH} .

- (A) 24V, $5.33\text{ k}\Omega$
- (B) 12V, $5.33\text{ k}\Omega$
- (C) 24V, $6\text{ k}\Omega$
- (D) None of these

- 19 CE ટ્રાન્ઝિસ્ટર પરિપથમાં કલેક્ટર ફીડબેક પદ્ધતિ વડે બાયસિંગ આપીને પરિચાલન બિંદુ
 $(2V, 1mA)$ મેળવેલ છે. જો $\beta = 100$ & $V_{BE} = 0.7 V$ તો $R_B = \text{_____}$.

By using biasing with collector feedback method, a transistor in CE configuration the operating point is set at $(2V, 1mA)$. If $\beta = 100$ and $V_{BE} = 0.7 V$ then $R_B = \text{_____}$.

(A) 130Ω

(B) 1300Ω

(C) $130k\Omega$

(D) $1.3k\Omega$

- 20 એક CE VDB પરિપથ Ge ટ્રાન્ઝિસ્ટરની મદદથી બનાવેલ છે. જો $\alpha = 0.985$, $V_{CC} = 16 V$, $R_2 = 20k\Omega$, $R_E = 2k\Omega$ અને પરિચાલન બિંદુ
 $(2V, 1mA)$ હોય તો R_2 અટે મળતો વોલ્ટેજ જણાવો.

In CE germanium transistor VDB circuit, $\alpha = 0.985$, $V_{CC} = 16 V$, $R_2 = 20k\Omega$, $R_E = 2k\Omega$ and operating point is $(2V, 1mA)$. Give the value of Voltage across R_2 .

(A) 4.3 V

(B) 4 V

(C) 11.7 V

(D) None of these

21 JFET નું $I_{DSS} = 12 \text{ mA}$, $V_{GS} = -4V$ અને $V_{GS(\text{off})} = -5V$ નું $I_D = \underline{\hspace{2cm}}$.

JFET has $I_{DSS} = 12 \text{ mA}$, $V_{GS} = -4V$ & $V_{GS(\text{off})} = -5V$ then $I_D = \underline{\hspace{2cm}}$.

(A) 0.48 mA

(B) 0.24 mA

(C) 17 mA

(D) None of these

22 પ્રવાહ સોર્સ બાયસ JFET પરિપથ માટે $V_{DD} = 10V$, $V_{EE} = 5V$,

$R_D = 1k\Omega$, $R_G = 1M\Omega$, $V_{BE} = 0.7V$ & $R_E = 2k\Omega$, દરેક વોલ્ટેજ =

 .

In a current source bias JFET circuit, $V_{DD} = 10V$, $V_{EE} = 5V$,

$R_D = 1k\Omega$, $R_G = 1M\Omega$, $V_{BE} = 0.7V$ & $R_E = 2k\Omega$, then the drain voltage

is .

(A) 4.3 V

(B) 7.85 V

(C) 15 V

(D) 5 V

23 એક JFET માટે $I_{DSS} = 35 \text{ mA}$, $V_P = 12 \text{ V}$ & $g_{m0} = 5100 \mu\text{S}$ હોય, તો $V_{GS} = -6 \text{ V}$

માટે I_D & g_m નાં મૂલ્યો _____.

A JFET has $I_{DSS} = 35 \text{ mA}$, $V_P = 12 \text{ V}$ & $g_{m0} = 5100 \mu\text{S}$. For $V_{GS} = -6 \text{ V}$ the values of I_D & g_m are _____.

- (A) 8.75 mA, 255 μS
- (B) 8.75 mA, 2550 μS
- (C) 7.5 mA, 255 μS
- (D) None of these

24 એક બ્રિજ પરિપथ ABCD નીચે મુજબ બનાવેલ છે. બિંદુઓ A અને B, B અને C, C અને D, A અને D તથા B અને D વચ્ચે અનુકમે 10Ω , 30Ω , 15Ω , 20Ω , અને 40Ω , ના અવરોધ આવેલા છે. બિંદુઓ A અને C વચ્ચે અવગણ્ય આંતરિક અરોધ ધરાવતી 2 V ની ડી.સી. બેટરી જોડેલ છે. આ પરિપથ માટે V_{TH} , R_{TH} તથા BD શાખામાંથી વહેતો પ્રવાહ _____.

A bridge network ABCD is arranged as follows: Resistance between terminals A & B, B & C, C & D, D & A and B & D are 10Ω , 30Ω , 15Ω , 20Ω , & 40Ω , respectively. A 2 V d.c battery of negligible internal resistance is connected between terminals A & C. For this circuit the values of V_{TH} , R_{TH} & current through BD branch are _____.

- (A) 1.5 V, 18Ω , 20A
- (B) 0.86 V, 16.6Ω , 11.5A
- (C) 0.645 V, 16Ω , 11.5 mA
- (D) None of these

- 25 એક વાઈન બ્રિજ પરિપथ ABCD નીચે મુજબ બનાવેલ છે. AB શાખા 200Ω , ના અવરોધ સાથે $1\mu F$ ના કેપેસિટરનું સમાંતર જોડાણ, BC શાખા 400Ω નો અવરોધ, DC શાખા 1000Ω નો અવરોધ, અને AD શાખા $R\Omega$ ના અવરોધ સાથે $2\mu F$ ના કેપેસિટરનું શ્રેષ્ઠી જોડાણ ધરાવે છે. બિંદુ A અને C વચ્ચે એ.સી.બેટરી તથા બિંદુ B & D વચ્ચે ડીટેક્ટર જોડેલ છે. આ બ્રિજ પરિપથ સંતુલન થાય ત્યારે R અને આવૃત્તિનાં મૂલ્યો શોધો.

The four arms of Wien's bridge ABCD are made up by following data values:

AB branch have 200Ω resistance in parallel with $1\mu F$ capacitor, BC branch has 400Ω resistance, CD branch has 1000Ω resistance, AD branch has a resistance R in series with a $2\mu F$ capacitor. An A.C. source is connected between point A & C and detector is connected between point B & D. Find the value of R & frequency when bridge is balanced.

- (A) 400Ω & 796 Hz
- (B) 200Ω & 960 Hz
- (C) 100Ω & 796 Hz
- (D) 100Ω & 96 Hz

- 26 LCR શ્રેષ્ઠી પરિપથને $400 \cos(3000t - 10^\circ)V$ નો વોલ્ટેજ આપવાથી પરિપથમાં વહેતો પ્રવાહ $10\sqrt{2} \cos(3000t - 55^\circ)A$ છે. જો $L = 0.01H$ તો R અને Cનાં મૂલ્યો કેટલાં?

In a series LCR circuit, when a voltage of $400 \cos(3000t - 10^\circ)V$ is applied, the current flowing is $10\sqrt{2} \cos(3000t - 55^\circ)$ ampere. If $L = 0.01H$ then what are the values of R & C ?

- (A) $30\Omega, 3.33\mu F$
- (B) $28\Omega, 3.33\mu F$
- (C) $20\Omega, 33.3\mu F$
- (D) $30\Omega, 33.3\mu F$

- 27 એક VDB CE (Si) ટ્રાન્ઝિસ્ટર પરિપથમાં $V_{CC} = 15V$, $R_1 = 10 k\Omega$, $R_2 = 2.2 k\Omega$,
 $R_E = 1 k\Omega$, $V_{BE} = 0.7 V$, $R_C = 3.6 k\Omega$ અને $\beta_{dc} = 200$, તો
 $V_{CE} = \underline{\hspace{2cm}}$ અને $I_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

In VDB CE (Si) transistor circuit, $V_{CC} = 15V$, $R_1 = 10 k\Omega$, $R_2 = 2.2 k\Omega$,

$R_E = 1 k\Omega$, $V_{BE} = 0.7 V$, $R_C = 3.6 k\Omega$ & $\beta_{dc} = 200$. Then

$V_{CE} = \underline{\hspace{2cm}}$ & $I_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

(A) 11.07 V, 1 A

(B) 5.8 V, 2 mA

(C) 11.07 V, 2 mA

(D) 11.07 V, 2 A

- 28 અક્કડ (stiff) VDB ડીઝાઇન ગાઈડલાઇન અને આપેલાં મૂલ્યો $V_{CC} = 10 V$, $V_{CE} =$ મધ્યબિંદુ $I_C = 1 mA$ અને $\beta_{dc} = 70$ થી 200 $V_{BE} = 0.7V$ ની મદદથી :
 $R_1 = \underline{\hspace{2cm}}$, $R_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ & $R_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

Using stiff VDB design guidelines & given data values: $V_{CC} = 10 V$, V_{CE} is

at mid point, $I_C = 1 mA$ & $\beta_{dc} = 70$ to 200, $V_{BE} = 0.7V$ the values of

$R_1 = \underline{\hspace{2cm}}$, $R_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ & $R_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

(A) 13.67Ω , 280Ω , 100Ω

(B) $13.67k \Omega$, $2.8k \Omega$, $1k\Omega$

(C) $13.67k \Omega$, 280Ω , $1k\Omega$

(D) 342Ω , 200Ω , 150Ω

SPACE FOR ROUGH WORK